

# Ukens statistikk

2. - 6. august 1999

# 31

Statistics Norway



Statistisk sentralbyrå

## Ny statistikk

- Byggekostnadsindeks, anlegg, 2. kvartal 1999 . . . . . 3
- Byggekostnadsindeks. Rørleggerarbeid i kontor- og  
forretningsbygg, juni 1999 . . . . . 5
- Konjunkturbarometeret, 2. kvartal 1999. . . . . 6
- Detaljomsetningsindeksen, juni 1999 . . . . . 8
- Produksjonsindeksen for industrien, juni 1999. . . . . 9
- Varekonsumindeksen, juni 1999 . . . . . 10
- Åpnede konkurser, 2. kvartal 1999 . . . . . 11
- Adopsjoner, 1998. . . . . 14

## Annet stoff

- Statistikk mot år 2000: 1960-1961:  
Bilen ble allemannseie i 1960 . . . . . 15

## Ukens statistikk

**Redaksjon:** Svein Longva (ansv. red.), Atle Jansson, Aina Landsverk og Ragnfrid Longva.

**Trykk:** Lobo Grafisk as.

**Priser:** Pr. år kr 950,- inkl. mva. Enkeltnr. kr 30,- inkl. mva.

**ISSN:** 0804-0524.

**Husk å oppgi kilde:** Ukens statistikk, Statistisk sentralbyrå.

## Dagens statistikk

Ukens statistikk fungerer som en ukentlig oppsummering av de daglige statistikkfrigivningene på Statistisk sentralbyrås (SSB) webtjeneste. Der blir all ny statistikk presentert under navnet Dagens statistikk, som er en integrert del av hjemmesiden på webtjenesten.

Papirutgaven av Ukens statistikk kan du laste ned i PDF-format fra vår webtjeneste: <http://www.ssb.no/us/>.

I Dagens statistikk presenteres all ny statistikk fra SSB. Statistikken dekker hele spekteret av norsk samfunnsliv. Alle nye statistikker blir presentert med en nyhetsartikkel, tabeller og figurer. På hjemmesiden finner du tittel og ingress, med link til resten av artikkelen. Dagens statistikk blir oppdatert med nye statistikker hver dag kl. 1000.

En oversikt over alle planlagte frigivninger finnes i Statistikk-kalenderen, som du finner på vår webtjeneste:

<http://www.ssb.no/emner/kalender/>.

## Publisering

Statistisk sentralbyrå utgir statistikk og analyser i en rekke ulike serier og periodiske publikasjoner. I **Norges offisielle statistikk** inngår Statistisk årbok, Historisk statistikk og Regionalstatistikk. **Samfunnsspeilet** og **Økonomiske analyser** bringer utdypende kommentarer og analyser. **Statistiske analyser** bringer mer "populære" analyser. **Sosiale og økonomiske studier** er en serie for forskningsformidling. **Rapporter** i tilknytning til aktuelle prosjekter og oppdrag. Aktuell statistikk presenteres i temapublikasjoner; **Bank- og kredittstatistikk**, **Månedstatistikk over utenrikshandelen**, **Bygginformasjon**, **Aktuelle befolkningstall**, **Barn og unge**, **Aktuell statistikk** og **Aktuell utdanningsstatistikk**.

I samarbeid med øvrige nordiske statistikkbyråer, utgis årlig Nordisk statistisk årbok, samt en CD-ROM med nordisk statistikk.

## Bestilling av publikasjoner

Statistisk sentralbyrå,  
Salg- og abonnementservice,  
2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00

Telefaks: 62 88 55 95

E-post: [salg-abonnement@ssb.no](mailto:salg-abonnement@ssb.no)

Enkeltpublikasjoner kan også kjøpes hos:  
Akademika – avdeling for offentlige publikasjoner  
Møllergt. 17, Postboks 8134 Dep, 0033 Oslo  
Telefon: 22 11 67 70. Telefaks: 22 42 05 51

Alle publikasjoner finnes i vårt bibliotek.  
Telefon: 22 86 46 42/43. Telefaks: 22 86 45 04.

## Standardtegn i tabeller

Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	l
Rettet siden forrige utgave	r
Desimalskilletegn	, (.)



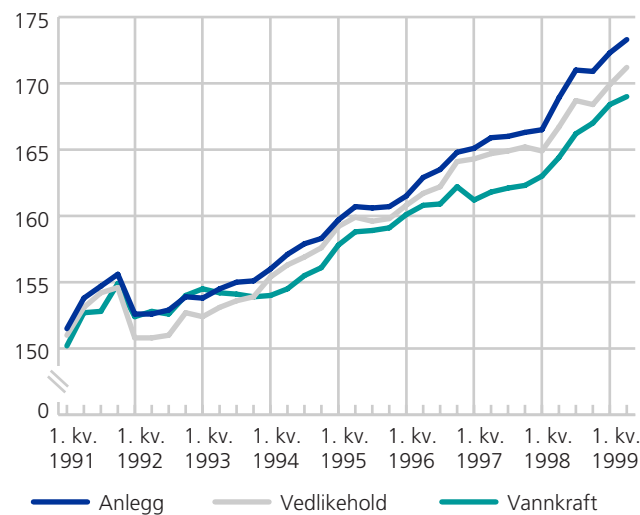
Byggekostnadsindeks, anlegg, 2. kvartal 1999

## Økte kostnader for veganlegg

De totale byggekostnadene for riks- og fylkesveganlegg og riks- og fylkesvegvedlikehold steg begge med 0,8 prosent fra 1. til 2. kvartal i år. Kostnadene til maskiner for denne typen anlegg økte med 1,2 prosent.

Materialkostnadene for riks- og fylkesveganlegg og riks- og fylkesvegvedlikehold steg i samme periode med henholdsvis 0,2 og 0,4 prosent.

Byggekostnadsindekser for anlegg. 1991-1999.  
1. kvartal 1985=100



Fra 2. kvartal i fjor til 2. kvartal i år, har de totale byggekostnadene for riks- og fylkesveganlegg og riks- og fylkesvegvedlikehold økt med henholdsvis 2,6 og 2,7 prosent. Materialkostnadene for slike anlegg steg i samme periode begge med 1,8 prosent, mens kostnadene til maskiner og lønn økte med henholdsvis 3,2 og 2,9 prosent.

Blant de ulike delindeksene steg de totale byggekostnadene for grøfter, kummer og rør mest i løpet av det siste året, med 3,2 prosent. Kostnadene til materialer for denne type anlegg økte i samme periode med 3,5 prosent.

### Vannkraftanlegg

De totale byggekostnadene for vannkraftanlegg steg med 0,4 prosent fra 1. til 2. kvartal i år. Fra 2. kvartal 1998 til 2. kvartal 1999 steg de totale byggekostnadene for vannkraftanlegg med 2,8 prosent.

Byggekostnadsindekser for anlegg. 1. kvartal 1985=100

	2. kv. 1999	Endring i prosent	
		1. kv. 1999- 2. kv. 1999	2. kv. 1998- 2. kv. 1999
<b>Riks- og fylkesveganlegg</b>			
I alt. ....	173,3	0,8	2,6
Materialer. ....	167,0	0,2	1,8
Maskin. ....	176,4	1,2	3,2
Lønn. ....	175,6	0,3	2,9
<b>Riks- og fylkesvegvedlikehold</b>			
I alt. ....	171,2	0,8	2,7
Materialer. ....	164,3	0,4	1,8
Maskin. ....	176,4	1,2	3,2
Lønn. ....	175,6	0,3	2,9
<b>Vannkraftanlegg</b>			
I alt. ....	169,0	0,4	2,8
Materialer. ....	166,9	0,4	2,8

**Tabell 1 Byggekostnadsindeks for riks- og fylkesveganlegg. 1. kv. 1985=100**

	Vekt	1997			1998				1999		Endring i prosent	
		2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	2. kv. 98- 2. kv. 99	1. kv. 99- 2. kv. 99
<b>Total</b> .....	<b>1 000,0</b>	<b>165,9</b>	<b>166,0</b>	<b>166,3</b>	<b>166,5</b>	<b>168,9</b>	<b>171,0</b>	<b>170,9</b>	<b>172,3</b>	<b>173,3</b>	<b>2,6</b>	<b>0,8</b>
Materialer .....	447,9	158,7	159,3	159,5	161,0	164,0	164,9	165,0	166,6	167,0	1,8	0,2
Maskiner .....	362,4	171,1	170,9	171,4	170,0	170,9	173,1	172,6	174,3	176,4	3,2	1,2
Lønn .....	189,7	166,3	166,3	166,3	166,3	170,6	175,0	175,0	175,0	175,6	2,9	0,3
Sprengning i alt .....	102,1	166,5	166,5	166,8	166,7	168,0	169,9	169,7	170,8	171,8	2,3	0,6
Materialer .....	44,5	160,2	160,6	160,7	161,6	162,2	162,3	162,5	163,5	163,8	1,0	0,2
Masseflytting i alt .....	146,5	170,0	169,8	170,3	169,2	170,1	172,1	171,8	173,3	175,3	3,1	1,2
Materialer .....	14,8	156,0	156,7	157,0	158,0	158,2	158,3	158,3	160,2	160,8	1,6	0,4
Grøfter, kummerogrørialt .....	112,5	164,7	164,9	165,2	165,7	168,4	171,2	171,2	172,9	173,8	3,2	0,5
Materialer .....	28,4	172,1	172,6	173,2	176,4	178,0	178,4	178,7	183,9	184,3	3,5	0,2
Vegfundament i alt .....	109,7	162,7	162,9	163,2	163,2	163,6	164,8	164,5	166,1	167,5	2,4	0,8
Materialer .....	48,9	153,5	154,2	154,4	155,7	155,4	155,2	155,2	156,9	157,4	1,3	0,3
Vegdekke i alt .....	21,2	159,7	160,1	160,3	160,6	161,4	162,6	162,4	164,0	165,2	2,4	0,7
Materialer .....	11,3	156,2	156,9	157,0	158,3	158,9	159,0	159,0	160,7	161,3	1,5	0,4
Komplettering .....	149,8	164,4	164,8	165,3	165,7	168,2	169,8	169,7	171,3	172,4	2,5	0,6
Materialer .....	76,3	158,2	159,3	159,7	161,2	164,1	164,6	164,8	167,0	167,6	2,1	0,3
Bruer og kaier i alt .....	66,3	165,1	165,3	165,9	168,2	170,6	172,3	172,3	174,6	175,3	2,8	0,4
Materialer .....	41,3	162,5	163,0	163,9	167,6	169,7	170,2	170,4	173,7	174,1	2,6	0,2
Øvrige arbeider i alt .....	291,9	167,6	167,9	167,9	168,2	172,8	175,2	175,2	176,0	176,7	2,3	0,4
Materialer .....	182,5	153,9	154,2	154,4	154,9	160,2	162,0	162,2	162,9	163,1	1,8	0,1

**Tabell 2 Byggekostnadsindeks for riks- og fylkesvegvedlikehold. 1. kv. 1985=100**

	Vekt	1997			1998				1999		Endring i prosent	
		2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	2. kv. 98- 2. kv. 99	1. kv. 99- 2. kv. 99
<b>Total</b> .....	<b>1 000,0</b>	<b>164,7</b>	<b>164,9</b>	<b>165,2</b>	<b>164,9</b>	<b>166,7</b>	<b>168,7</b>	<b>168,4</b>	<b>169,9</b>	<b>171,2</b>	<b>2,7</b>	<b>0,8</b>
Materialer .....	299,7	157,6	158,1	158,4	159,7	161,4	161,7	161,9	163,7	164,3	1,8	0,4
Maskiner .....	522,0	171,1	170,9	171,4	170,0	170,9	173,1	172,6	174,3	176,4	3,2	1,2
Lønn .....	178,4	166,3	166,3	166,3	166,3	170,6	175,0	175,0	175,0	175,6	2,9	0,3
Vegkropper, bru og kaier i alt .....	253,0	166,7	167,0	167,3	167,5	169,3	171,0	171,0	172,5	173,7	2,6	0,7
Materialer .....	105,7	159,7	160,5	160,9	162,3	164,4	164,8	165,0	167,0	167,6	1,9	0,4
Dekker i alt .....	206,7	160,6	160,4	160,7	160,7	161,7	163,2	162,9	164,4	165,9	2,6	0,9
Materialer .....	72,3	154,4	154,3	154,3	156,0	156,1	155,6	155,6	157,6	158,4	1,5	0,5
Skilt, merking, rydding og renhold i alt .....	254,7	163,8	164,2	164,5	164,5	167,1	169,1	169,1	170,2	171,4	2,6	0,7
Materialer .....	106,0	156,1	157,4	157,7	158,6	161,3	162,1	162,3	163,7	164,4	1,9	0,4
Vintervedlikehold i alt .....	284,8	169,1	169,0	169,3	168,3	169,7	172,2	171,7	173,1	175,0	3,1	1,1
Materialer .....	15,4	146,1	147,1	147,2	147,8	148,4	148,9	148,9	150,4	151,1	1,8	0,4
Ras, flom etc. i alt .....	0,8	168,7	168,4	168,9	168,6	171,2	173,5	173,2	174,5	175,9	2,8	0,8
Materialer .....	0,2	159,0	158,4	159,1	160,5	165,1	166,1	165,9	167,5	168,2	1,9	0,4

**Tabell 3 Byggekostnadsindeks for vannkraftanlegg. 1. kv. 1985=100**

	Vekt	1997			1998				1999		Endring i prosent	
		2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1. kv.	2. kv.	2. kv. 98- 2. kv. 99	1. kv. 99- 2. kv. 99
<b>Totalt</b> .....	<b>100,0</b>	<b>161,8</b>	<b>162,1</b>	<b>162,3</b>	<b>163,0</b>	<b>164,4</b>	<b>166,2</b>	<b>167,0</b>	<b>168,4</b>	<b>169,0</b>	<b>2,8</b>	<b>0,4</b>
Materialer .....	100,0	160,8	161,1	161,5	162,6	162,4	162,6	163,9	166,2	166,9	2,8	0,4
Tunnel i alt .....	64,5	160,8	161,0	161,1	162,0	163,4	165,3	166,1	167,4	167,8	2,7	0,2
Materialer .....	64,5	160,1	160,3	160,5	162,0	162,0	162,3	163,6	165,7	166,1	2,5	0,2
Kraftstasjon i alt .....	8,6	164,1	164,1	164,2	164,7	167,0	169,5	170,7	171,4	172,1	3,1	0,4
Materialer .....	8,6	162,4	162,4	162,7	163,6	163,9	164,7	167,2	168,6	169,3	3,3	0,4
Betongdam i alt .....	2,7	167,4	167,2	167,3	167,2	169,3	171,8	172,4	173,3	174,0	2,8	0,4
Materialer .....	2,7	168,3	167,8	168,1	167,8	168,2	169,1	170,2	171,9	172,6	2,6	0,4
Fyllingsdam i alt .....	24,2	163,1	163,7	164,2	164,4	165,5	167,0	167,5	169,5	170,6	3,1	0,6
Materialer .....	24,2	161,1	162,1	162,9	163,1	162,3	162,1	162,8	166,1	167,5	3,2	0,8



Byggekostnadsindeks. Rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg, juni 1999

## Små endringer i rørleggerkostnadene

Fra mai til juni i år steg byggekostnadsindeksen for rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg med 0,1 prosent.

De totale materialkostnadene holdt seg uforandret fra mai til juni i år. Hittil i år har de totale installasjonskostnadene økt med 1,9 prosent. Kostnadene for sanitær- og varmeinstallasjoner har økt med henholdsvis 2,2 og 1,7 prosent i samme periode.

### Ny lønnsstatistikk i byggekostnadsindeksene

Fra og med juni 1999 blir den nye kvartalsvise lønnsstatistikken til Statistisk sentralbyrå brukt i beregningen av byggekostnadsindeksene for boliger. Kvartalsstatistikken måler lønnsendringen ved utgangen av kvartalet. Lønnsendringene i løpet av 1. kvartal er i sin helhet lagt inn i byggekostnadsindeksen for juni.

### Abonnementkort

Det blir trykket et eget månedlig abonnementkort for indeksen. Kortet kan bestilles hos Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, 2225 Kongsvinger og koster 270 kroner i året.

### Byggekostnadsindeks for rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg. Januar 1999=100

	Mai 1999	Juni 1999	Endring i prosent. Mai 1999-juni 1999
Totalindeks. . . . .	101,8	101,9	0,1
Materialer totalt . . . . .	103,2	103,2	0,0
Sanitærinstallasjoner i alt	102,0	102,2	0,2
Varmeinstallasjoner i alt	101,5	101,7	0,2

*Konjunkturbarometeret, 2. kvartal 1999*

## **Dempa aktivitet i industrien**

**Industriproduksjonen i 2. kvartal vart noko lågare enn i føregående kvartal, viser sesongjusterte og glatta tal frå konjunkturbarometeret for 2. kvartal 1999. Aktiviteten er framleis stor i ein del bransjar, men for industrien under eitt er den likevel klart dempa jamført med fjoråret.**

Dempa utvikling i produksjon, svakare etterspurnad og auka konkurranse på norsk marknad er blitt kvardagen for mange bedrifter. Leiarane ventar ingen betring i konjunkturutsiktene på kort sikt.

Industrielarane vurderer produksjonen som noko lågare enn i 1. kvartal. Dette er svakare enn venta. Veksten er merkbar svakare enn på same tid i fjor. I investeringsvareproduserende bransjar (maskinindustri, plattformindustri med vidare) vart produksjonen merkbar lågare enn i føregående kvartal.

Aktiviteten er framleis stor, truleg som eit resultat av større byggeprosjekt i ein avslutningsfase. Produksjonsutviklinga vil på sikt kunne bli svakare på grunn av svak etterspurnad retta mot ein del bedrifter i skipsverftsbransjen. For innsatsvareproduserende bransjar under eitt (inklusive tradisjonell eksportindustri) var utviklinga i produksjon og kapasitetsutnytting noko betre. Det er særskilt eksportretta bransjar som treforedling, kjemiske råvarer og ikke-jernholdige metaller som har hatt ei positiv utvikling. For industrien samla ventast det ingen vesentlege endringar i produksjonen i 3. kvartal.

### **Svak etterspurnad og auka konkurranse**

Også ordretilgangen vurderast som noko svakare enn venta i 2. kvartal, mellom anna prega av ein auke i konkurransen på både heime- og eksportmarknadene. Etterspurnaden frå heimemarknaden vart merkbar lågare enn i 1. kvartal, særskilt for investeringsvareproduserende bransjar. Svak etterspurnad frå heimemarknaden synast å vere eit problem i mange bransjar. For 2. kvartal meldte 48 prosent av bedriftene om svak etterspurnad og/eller auka konkurranse på norsk marknad som dempande for produksjonen. På same tid i fjor meldte 35 prosent av bedriftene om slike pro-

blem. I 3. kvartal ventar om lag annankvar bedrift å stå overfor slike problem. Utviklinga i eksportmarknaden verkar noko betre, men også her er veksten svak og til dels negativ for mange bransjar.

Eit relativt høgt nivå på produksjonen har også medvirka til at samla ordreserve i industrien er gått ned. Berre 3 prosent av bedriftene hadde i 2. kvartal ordreservar for meir enn 12 månader (normalt er 6-8 prosent), medan 40 prosent av bedriftene hadde ordreservar for mindre enn 1 måned (normalt er 32-36 prosent). Ein større del av bedriftene enn vanleg melder også om at samla ordreserve frå eksport er lågare enn normalt. Det ventast ingen vesentlege endringar i ordretilgang og reservar i 3. kvartal.

### **Kapasitetsutnytting og presstendensar**

Industrien sin kapasitetsutnytting var i 2. kvartal på vel 80 prosent jamført med 81 prosent i føregående kvartal og om lag 83 prosent på same tid i fjor. Kapasitetsutnyttinga har gjennom dei siste åra gått merkbar ned og er no på 1992-1993 nivå. Det er i innsatsvareproduserende bransjar nedgangen har vore sterkast.

Den svake utviklinga i etterspurnaden saman med auka konkurranse frå import har i dei siste kvartala verka til å dempe presstendensane. For 2. kvartal rapporterte 6 prosent av bedriftene at dei har problem med kapasiteten jamført med 7 prosent i føregående kvartal og 12 prosent på same tid i fjor. Andelen som oppgir mangel på arbeidskraft som dempande faktor for produksjonen var i 2. kvartal på 5 prosent etter å ha vore forholdsvis stabil rundt 10 prosent i 1998. For einskilde bransjar er mangel på arbeidskraft framleis eit problem.

## Vurdering av bransjar for 2. kvartal og utsiktene på kort sikt

Bransje	Utsikter	Bakgrunn
Trevareindustrien	+/-	Ei betring i aktivitetsnivå gjennom 2. kvartal - frå eit lågt utgangspunkt; svake prisar; kvart anna foretak slit med låg etterspurnad og konkurranse i norsk marknad. Ventar betring i 3. kvartal.
Treforedling	+	Optimisme i bransjen; høg aktivitet; positive tendensar i etterspurnaden samstundes som svak etterspurnad er eit merkbar problem for mange bedrifter. Ventar auka etterspurnad frå eksport i 3. kvartal, og noko betre prisar.
Kjemisk råvareindustri	+	Svakare produksjonsutvikling enn venta; høg aktivitet, men noko lågare kapasitetsutnytting; auka etter-spurnad og betre reservar på eksport; svake prisar. Positiv vurdering av utsiktene for 3. kvartal; ventar auka produksjon og etterspurnad frå eksport, men svakare prisar.
Metallindustrien, ikke-jernholdig	+/-	Høg aktivitet og auka kapasitetsutnytting; auka etter-spurnad frå eksport; betre, men framleis låge prisar. Forventningar om fortsett vekst i produksjon og prisar har verka inn på vurderinga av utsiktene for 3. kvartal. Ventar pris- og produksjonsvekst på 12 månaders sikt.
Verkstadindustrien, i alt	-(+)	
* Metallvarer	-	Svak produksjonsutvikling og lågare kapasitets-utnytting; låg etterspurnad frå heimemarknaden; 3 av 4 bedrifter har problem med etterspurnad og/eller konkurranse; fortsett svake prisar. Utsiktene på kort sikt er usikre.
* Maskinindustrien	-(-)	Lågare aktivitet enn på lenge; svak produksjonsutvikling og redusert kapasitets-utnytting; låg etterspurnad og ordreservert; seks av ti bedrifter har problem med etter-spurnaden. Utsiktene for 3. kvartal og på 12 månaders sikt vurderast som usikre.
* Elektroteknisk og optisk industri	+	Eit godt kvartal for bransjen; vekst i produksjon og auka kapasitetsutnytting; noko betre etterspurnad frå heime-marknaden og betring i ordre-reserven, men merkar auka konkurranse i marknadene. Ventar ingen endringar i produksjon og etterspurnad på kort sikt.
* Offshore-relatert verksemd inkl. transportmiddel	-	Små endringar i produksjon; framleis svak etterspurnad og dårlegare prisar; sju av ti bedrifter har problem med etterspurnad og/eller konkurranse - hovudsakleg på heimemarknaden. Bransjen ser ingen betring i utsiktene for 3. kvartal og heller ikkje betring på 12 månaders sikt.

*Detaljomsætningsindeksen, juni 1999***3,8 prosent stigning 1. halvår****Verdien av detaljhandel i alt steg med 3,8 prosent 1. halvår i år sammenlignet med samme periode i fjor. Volumindeksen steg med 1,8 prosent i samme periode.**

Detaljhandel er i denne sammenheng eksklusiv motor-  
kjøretøy og bensin.

Det var omsetningen til butikker med næringen apotek-  
varer, sykepleieartikler, kosmetikk og toalettartikler  
som økte mest 1. halvår 1999 sammenlignet med  
1. halvår 1998, med 5,6 prosent. Omsetningen av  
andre nye varer økte med 4,1 prosent. Denne næringen  
består av blant annet klær, sko, elektriske varer, møbler  
og byggevarer. Verdiindeksen for butikkhandel med  
bredt vareutvalg, som i stor grad består av kolonial-  
forretninger, gikk opp med 2,3 prosent i samme

periode. Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler  
i spesialforretninger gikk opp med 2,6 prosent.

I juni i år steg verdien av detaljhandel i alt med 5,3 pro-  
sent sammenlignet med juni i 1998. Juni i år har en  
handledag mer enn juni i fjor. Volumindeksen steg med  
2,8 prosent og prisindeksen med 2,3 prosent i samme  
periode. Sesongjustert volumindeks for juni er 1,1 pro-  
sent høyere enn mai i år.

Verdiindeksen for detaljhandel i alt steg 0,5 prosent  
mer enn foreløpige tall som ble publisert 23. juli i år.

**Detaljomsætningsindeksen. Juni 1999. 1995=100**

	Juni 1999	Endring i prosent			
		Mai-juni 1999	Juni 1998- juni 1999	Juli 1997-juni 1998- juni 1999	Januar-juni 1998- januar-juni 1999
Detaljhandel i alt, eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Verdiindeks	125,6		5,3	5,3	3,8
Detaljhandel i alt, eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Volumindeks ujustert	116,8		2,8	3,0	1,8
Detaljhandel i alt, eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Volumindeks sesongjustert	114,7	1,1	2,3	3,0	2,0





## Produksjonsindeksen for industrien, juni 1999

# Svak produksjonsutvikling

**Industriproduksjonen gjekk ned med om lag 1 prosent frå 1. til 2. kvartal i år viser sesongjusterte tal. Svakare utvikling i næringsmiddelindustrien, raffinaria og deler av eksportindustrien ligg bak utviklinga. Frå mai til juni auka industriproduksjonen med 2 prosent etter ein noko sterkare nedgang i mai.**

Industriproduksjonen for 1. halvår viser ein nedgang på 1,4 prosent dersom ein samanliknar med vekekorrigerte tal for same periode i fjor. Sesongjusterte tal viser ein oppgang frå mai til juni på 2 prosent, etter ein relativt sterk nedgang på 3 prosent frå april til mai. Ser ein på kvartalsutviklinga gjekk industriproduksjonen ned med om lag 1 prosent (sesongjusterte tal) frå 1. til 2. kvartal, etter nedgang også i dei to føregåande kvartala. Biletet av ein svak produksjonsutvikling for industrien finn også støtte i annan statistikk. For mange sektorar er situasjonen prega av auka konkurranse og svakare ordretilgang.

**Om utviklinga innan industrien**

Næringsmiddelindustrien har hatt ein nedgang på om lag 3 prosent frå mai til juni. Dette heng mellom anna saman med mangel på råstoff til produksjon av fiskemjøl. For gummi- og plastindustrien har store svingingar i ordresituasjonen på kort sikt virka inn på produksjonen.

Svak vekst i eksporten av tradisjonelle varer har virka inn på utviklinga i råvareindustrien så langt i 1999. Her er det berre metallindustrien som kan vise til vekst frå 1. til 2. kvartal.

Verkstادنæringane har hatt ein sesongjustert auke frå mai til juni, etter ein periode med sesongjustert nedgang. Aktiviteten i desse næringane er enno ganske høg. Plattform og transportmiddelindustri har hatt ein auke frå 1. til 2. kvartal, etter ein klar nedgang frå 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år.

**Lågare olje- og gassutvinning**

Olje- og gassutvinninga har hatt ein sesongjustert nedgang på 2,1 prosent frå mai til juni. Dette er knytt til stans for vedlikehald på fleire felt. Olje- og gassproduksjonen var i juni 7,0 prosent lågare enn i tilsvarende månad i fjor, dersom vi ser på vekekorrigerte tal. Leiteaktiviteten etter olje og gass i Nordsjøen har vore klart større i juni enn tidlegare i år.

Det har elles vore ein sesongjustert auke i kraftproduksjonen på 5,7 prosent frå mai til juni. Dersom vi samanliknar vekekorrigert statistikk var produksjonen i juni om lag 12 prosent høgare enn på same tid i fjor.

Produksjonen i olje- og gassutvinning, industri, bergverksdrift og kraftforsyning (totalindeksen) viste ein nedgang på 0,3 prosent frå mai til juni, der svak utvikling for industrien og lågare produksjon av olje- og gass eit stykke på veg er kompensert av auka produksjon av elektrisk kraft.

**Produksjonsindeksen for industrien, juni 1999. Prosentvis endring**

	Vekekorrigerte <sup>1</sup>		Sesongjustert	
	Juni 98-juni 99	Jan.-juni 98-jan.-juni 99	Mai 99-juni 99	Førre 3 md.
<b>Totalindeksen</b> .....	<b>-3,6</b>	<b>-2,8</b>	<b>-0,3</b>	<b>-0,9</b>
Olje- og gassutvinning .....	-7,0	-5,3	-2,1	-2,4
Industri .....	-0,9	-1,4	2,0	-0,9
Kraftforsyning .....	12,2	4,1	5,7	6,3
Etter varetype .....				
Innsatsvarer .....	-0,4	-1,9	2,0	-0,4
Investeringsvarer .....	1,9	1,2	1,9	0,4
Konsumvarer .....	-2,3	-3,0	0,8	-1,7
Energivarer .....	-4,3	-3,8	0,9	-0,6

<sup>1</sup>Omrøkna til standardmånad og korrigert for ulikt tal arbeidsdagar per veke.



## Varekonsumindeksen, juni 1999

# Varekonsumet opp 1,9 prosent siden mai

Korrigert for normale sesongvariasjoner viser varekonsumindeksen en vekst på 1,9 prosent fra mai til juni.

Innslaget av bevegelige helligdager i mai bidrar til større usikkerhet i den sesongjusterte veksten. Den ujusterte varekonsumindeksen var i juni 1,5 prosent høyere enn den var i samme måned året før. Den ster-

kere veksten i den sesongjusterte varekonsumindeksen, sett i forhold til detaljomsetningsindeksen, kan tilskrives konsumgruppene elektrisitet og motorkjøretøyer.

**Varekonsumindeks. Sesongjustert og ujustert volumindeks. Juni 1998-juni 1999. 1995 = 100<sup>1</sup>**

Periode	Sesongjustert	Prosent endring fra måneden før	Ujustert	Prosent endring fra samme måned året før
<b>1998</b>				
Juni . . . . .	113,0	-3,1	113,3	4,1
Juli . . . . .	115,7	2,4	118,5	6,1
August . . . . .	116,0	0,3	116,5	6,8
September . . . . .	113,1	-2,5	110,0	2,6
Oktober . . . . .	113,2	0,1	116,1	0,9
November . . . . .	112,5	-0,6	112,1	1,5
Desember . . . . .	109,5	-2,7	150,4	-2,4
<b>1999</b>				
Januar . . . . .	112,4	2,6	105,4	1,0
Februar . . . . .	115,1	2,5	97,7	4,7
Mars . . . . .	112,0	-2,7	114,6	9,2
April . . . . .	114,5	2,2	98,7	-6,9
Mai . . . . .	112,0	-2,2	105,5	-4,8
Juni . . . . .	114,1	1,9	115,1	1,5

<sup>1</sup>Varekonsumindeksen for perioden f.o.m. desember 1998 t.o.m. mai 1999 er revidert i forhold til publiseringen for mai måned som følge av at detaljomsetningsindeksen er revidert for den samme periode.



## Åpnede konkurser, 2. kvartal 1999

# Færre konkurser

I 1. halvår 1999 ble det åpnet 1 671 konkurser i Norge. Det er en nedgang på 5 prosent i forhold til 1. halvår i fjor, og vi må helt tilbake til 1987 for å finne tall for åpnete konkurser som er lavere.

Det var imidlertid en økning på 7 prosent i forhold til 2. kvartal i fjor til 2. kvartal i år til 816 konkurser.

Det var store fylkesvise forskjeller i tallet på åpnete konkurser. Av landets 19 fylker hadde ni en reduksjon i antall konkurser fra første halvår i fjor til første halvår i år. Resten av fylkene hadde en økning i antall åpnete konkurser, og fire av disse fylkene hadde en økning på mer en 20 prosent. Sterkest økning hadde Aust-Agder med 48 prosent til 25 åpnete konkurser. Flest konkurser er åpnet i Oslo med i alt 324. Dette gir en reduksjon på 32 prosent til 429 konkurser. Størst reduksjon i åpnete konkurser har imidlertid Vest-Agder hvor det har vært en halvering i konkursene fra 36 til 18.

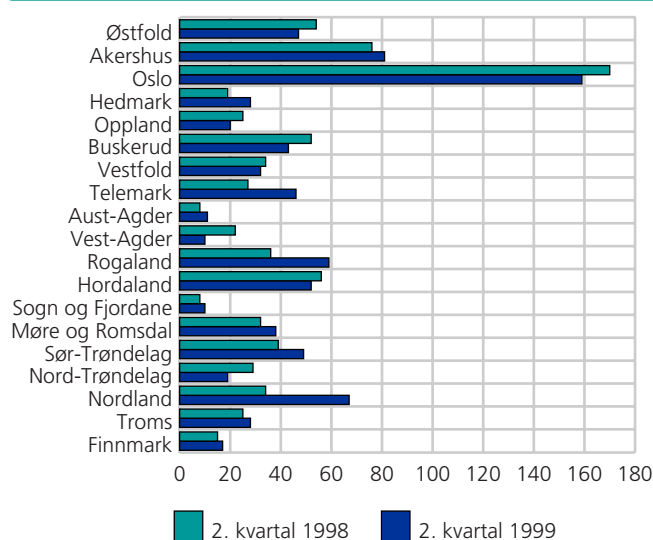
### Åpnede konkurser, etter fylke. 1. halvår 1998 og 1999

	1. halvår 1998	1. halvår 1999	Endring i prosent
<b>I alt</b> .....	<b>1 756</b>	<b>1 671</b>	<b>-5</b>
Østfold .....	124	86	-44
Akershus .....	183	196	7
Oslo .....	429	324	-32
Hedmark .....	47	65	28
Oppland .....	46	45	-2
Buskerud .....	117	105	-11
Vestfold .....	65	61	-7
Telemark .....	69	76	9
Aust-Agder .....	13	25	48
Vest-Agder .....	36	18	-100
Rogaland .....	97	96	-1
Hordaland .....	134	104	-29
Sogn og Fjordane .....	21	26	19
Møre og Romsdal .....	79	86	8
Sør-Trøndelag .....	82	96	15
Nord-Trøndelag .....	46	43	-7
Nordland .....	88	118	25
Troms .....	53	68	22
Finnmark .....	27	33	18

Av de totalt 1 671 åpnete konkursene var 1 013 foretakskonkurser, mens 658 var personlige konkurser. Fordelingen mellom foretakskonkurser og personlige konkurser er noe endret siden samme periode i fjor. Andelen personlige konkurser har økt fra 37 til 39 prosent. Blant foretakskonkursene er det næringen varehandel mv. som har flest konkurser med 392, og blant de personlige konkursene er det næringen bygge- og anleggsvirksomhet som har flest konkurser med 171.

Nesten alle næringene kan vise til en nedgang i antall åpnete konkurser fra 1. halvår 1998 til 1. halvår 1999. Hotell- og restaurantnæringen hadde den største nedgangen med 19 prosent, fra 183 til 149. Videre hadde næringene industri og varehandel en reduksjon på henholdsvis 10 og 9 prosent. Næringen eiendomsdrift hadde en økning i antallet konkurser på 10 prosent, fra 162 til 179.

### Åpnede konkurser, etter fylke. 2. kvartal 1998 og 1999



Det er i hovedsak små bedrifter med lav omsetning og få sysselsatte som går konkurs. 87 prosent av alle konkursene fant sted i foretak med mindre enn fire ansatte, 11 prosent hadde mellom fem og 24 ansatte og bare 1 prosent hadde mer enn 25 ansatte. Videre hadde 73 prosent en årlig omsetning på under 1 million kroner, 19 prosent hadde mellom 1 og 5 millioner kroner, og 8 prosent hadde 6 millioner kroner eller mer i omsetning.

Statistikken utgis hvert kvartal.

Tabell 1 Åpnede konkurser, etter kvartal og fylke. 1998-2. kvartal 1999

	1998						1999		
	I alt	1.-2. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.	4. kv.	1.-2. kv.	1. kv.	2. kv.
<b>I alt</b> .....	<b>3 347</b>	<b>1 756</b>	<b>995</b>	<b>761</b>	<b>649</b>	<b>942</b>	<b>1 671</b>	<b>855</b>	<b>816</b>
Østfold .....	191	124	70	54	19	48	86	39	47
Akershus .....	338	183	107	76	73	82	196	115	81
Oslo .....	815	429	259	170	129	257	324	165	159
Hedmark .....	91	47	28	19	20	24	65	37	28
Oppland .....	81	46	21	25	13	22	45	25	20
Buskerud .....	213	117	65	52	41	55	105	62	43
Vestfold .....	153	65	31	34	39	49	61	29	32
Telemark .....	125	69	42	27	25	31	76	30	46
Aust-Agder .....	40	13	5	8	15	12	25	14	11
Vest-Agder .....	60	36	14	22	14	10	18	8	10
Rogaland .....	189	97	61	36	47	45	96	37	59
Hordaland .....	266	134	78	56	61	71	104	52	52
Sogn og Fjordane .....	43	21	13	8	10	12	26	16	10
Møre og Romsdal .....	149	79	47	32	30	40	86	48	38
Sør-Trøndelag .....	188	82	43	39	46	60	96	47	49
Nord-Trøndelag .....	75	46	17	29	7	22	43	24	19
Nordland .....	168	88	54	34	30	50	118	51	67
Troms .....	110	53	28	25	18	39	68	40	28
Finnmark .....	52	27	12	15	12	13	33	16	17

Tabell 2 Åpnede konkurser, etter måned. 1991-2. kvartal 1999<sup>1</sup>

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<b>Hele året</b> .....	<b>4 926</b>	<b>5 749</b>	<b>5 158</b>	<b>3 634</b>	<b>3 500</b>	<b>3 458</b>	<b>3 333</b>	<b>3 347</b>	<b>..</b>
1. kvartal .....	1 227	1 516	1 485	1 018	1 029	1 060	811	995	855
1.-2. kvartal .....	2 561	2 827	2 763	1 982	1 884	1 900	1 705	1 756	1 671
1.-3. kvartal .....	3 701	4 197	3 914	2 803	2 626	2 636	2 494	2 405	..
Januar .....	357	414	507	307	326	358	291	313	247
Februar .....	421	510	430	375	332	321	296	326	265
Mars .....	449	592	548	336	371	381	224	356	343
April .....	398	438	402	269	251	279	350	249	256
Mai .....	449	439	433	364	327	324	284	245	259
Juni .....	487	434	443	331	277	237	260	267	301
Juli .....	339	384	352	210	210	192	233	192	..
August .....	355	405	389	329	289	257	221	221	..
September .....	446	581	410	282	243	287	335	236	..
Oktober .....	444	595	380	255	291	292	329	339	..
November .....	444	519	495	314	306	272	244	294	..
Desember .....	337	438	369	262	277	258	266	309	..

<sup>1</sup>Nye registreringsregler for personlige konkurser gjør at tall fra og med 1994 ikke er direkte sammenlignbare med tidligere perioder.

**Tabell 3 Åpnede konkurser. Antall konkurser, sysselsatte og omsetningsverdi<sup>1</sup>, etter næring. 1.-2. kvartal 1998 og 1999**

Næring	1.-2. kvartal 1998				1.-2. kvartal 1999			
	Antall		Sysselsatte	Omsetnings- verdi	Antall		Sysselsatte	Omsetnings- verdi
	I alt	Prosent	Antall	Mill. kr	I alt	Prosent	Antall	Mill. kr
<b>I alt</b> .....	<b>1 756</b>	<b>100,0</b>	<b>2 770</b>	<b>3 250</b>	<b>1 671</b>	<b>100</b>	<b>3 865</b>	<b>3 462</b>
Personlige konkurser <sup>2</sup> .....	654	37,2	175	796	658	39	238	90
Jordbruk og skogbruk .....	3	0,1	-	-	3	0	-	-
Fiske, fangst og fiskeoppdrett .....	10	0,5	13	14	3	0	7	3
Bergverksdrift og utvinning .....	3	0,1	-	-	1	0	-	-
Utvinning av energiråstoffer .....	2	0,1	-	-	-	-	-	-
Annen bergverksdrift og utvinning .....	1	0,0	-	-	1	0	-	-
<b>Industri i alt</b> .....	<b>118</b>	<b>6,7</b>	<b>546</b>	<b>346</b>	<b>105</b>	<b>6</b>	<b>685</b>	<b>534</b>
Produksjon av nærings- og nytelsesmidler .....	29	1,6	146	97	13	1	117	123
Produksjon av tekstil- og bekledningsvarer .....	4	0,2	26	11	2	0	30	13
Produksjon av lær- og lærvarer .....	-	-	-	-	1	0	42	18
Produksjon av trevarer .....	7	0,4	52	56	9	1	14	8
Treforedling, grafisk produksjon og forlagsvirksomhet .....	21	1,2	47	20	20	1	102	81
Produksjon av kull og petroleumsprodukter .....	-	-	-	-	-	-	-	-
Produksjon av kjemikalier og kjemiske produkter .....	-	-	-	-	2	0	3	1
Produksjon av gummi- og plastprodukter .....	2	0,1	-	-	6	0	57	48
Produksjon av andre ikke-metallholdige mineralprodukter ..	3	0,1	4	-	2	0	3	2
Produksjon av metaller og metallvarer .....	14	0,8	48	29	13	1	48	46
Produksjon av maskiner og utstyr .....	12	0,6	19	17	9	1	51	36
Produksjon av elektriske og optiske produkter .....	13	0,7	25	14	3	0	38	28
Produksjon av transportmidler .....	7	0,4	172	98	8	0	39	19
Annen industriproduksjon .....	6	0,3	7	5	17	1	141	112
Kraft- og vannforsyning .....	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygge- og anleggsvirksomhet .....	120	6,8	229	163	142	9	522	388
Varehandel, reparasjon av kjøretøyer og husholdningsapparater	419	23,8	871	1 376	392	23	1 129	1 731
Hotell- og restaurantdrift .....	154	8,7	427	145	119	7	716	192
Transport og kommunikasjon .....	57	3,2	177	156	64	4	198	250
Finansiell tjenesteyting, forsikring .....	7	0,4	1	-	3	0	2	1
Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirk- somhet .....	160	9,1	263	244	146	9	274	228
Andre tjenester .....	50	2,8	68	10	30	2	93	46
Uoppgitt <sup>3</sup> .....	1	0,0	-	-	5	0	1	-

<sup>1</sup>Opgave over sysselsetting og omsetning refererer seg til siste normale driftsår. <sup>2</sup>Omfatter eneeierforetak, personlig næringsdrivende (bl.a. bønder og fiskere) og lønnstakere. Spesifiseres i tabell 4. <sup>3</sup>Omfatter foretak som det ikke har vært mulig å identifisere i Bedrifts- og foretaksregisteret.



*Adopsjoner, 1998*

## Høye adopsjonstall

**Det kraftige oppsvinget i antall adopsjoner i 1998, skyldes delvis registrering av adopsjonsmeldinger fra tidligere år. Dette poenget kom ikke godt nok fram da adopsjonsstatistikken for 1998 ble publisert 1. juli i år.**

Ved inngangen til 1998 overtok det nyopprettede Statens ungdoms- og adopsjonskontor et betydelig etterslep fra det tidligere Statens adopsjonskontor når det gjaldt adopsjonsbevillinger og registreringer av adopsjon. Dette innebar at en rekke adopsjoner som skulle vært registrert i 1997, først ble registrert i 1998. I løpet av 1998 ble etterslepet hentet inn, og de var så

godt som à jour ved inngangen til 1999. Dette er en viktig forklaring på hvorfor adopsjonstallene tilsynelatende viser en så sterk økning i 1998. Men adopsjonsforeningene registrerte en økning i 1998, selv om økningen i realiteten var langt mer beskjeden enn hva statistikken viser.



## Bilen ble allemannseie i 1960

**Rasjoneringen av personbilen ble opphevet 1. oktober 1960. I prinsippet var bilen tilgjengelig for alle fra denne dato. Opphevelsen signaliserte starten på en rask økning i tallet på registrerte biler. I løpet av perioden fra 1960 til 1964 ble personbilparken fordoblet til drøyt 410 000 biler.**

Etter andre verdenskrig valgte myndighetene å innføre kvoteordninger på bilimporten. Ordningen omfattet også biler fra østeuropeiske land. Disse bilene ble imidlertid etter hvert solgt fritt, det vil si uten kjøpetillatelse, men det var ikke slike biler folk flest ville ha. Titusener stod i kø for å få kjøpetillatelse, bare en brøkdel av søkerne fikk. I 1950-årene er det antatt at mellom 3-4 prosent av søknadene ble innvilget på landsbasis. Andelen var enda lavere i Oslo. Fra mai 1945 til 1. januar 1951 var det en samlet lisensiert import på knapt 11 000 person- og varebiler. Det tilsvarte den samlede bilimporten i 1938. Selv om myndighetene etter hvert lempet på importen av konsumvarer (stort sett opphevet i 1952) og frigjorde importen på lastebiler i 1952, tok det altså ytterligere åtte år før restriksjonene på importen av personbiler ble opphevet.

### Personbilens trange fødsel og brokete barndom

De første bilene ble registrert i Norge rundt forrige århundreskifte. Kombinasjonen høy pris, dårlige veier, svake motorer, kjøretøyets generelle standard med mer medførte at en følelse av usikkerhet om bilens fremtid holdt seg et stykke inn i det tjuende århundre, også blant de fremsynte. Dessuten var det en vidløftig affære å skaffe seg bil og kjøre denne. Ved anskaffelse skulle politiet godkjenne kjøretøyet. Bilføreren måtte dessuten søke fylkesmannen om tillatelse forut for hver tur. Hensikten med reisen og hvilke veier som skulle brukes måtte også oppgis. De første reglene (1899) bygde på den hovedforutsetningen at bruk av motorkjøretøyer var forbudt, men kunne tillates på visse vilkår.

I den første motorvognloven av 1912 ble imidlertid de mange vedtekter og ulik praksis rundt om i landet entydig regulert. Det største fremskrittet i forhold til tidligere ordninger, var at den reisende slapp å søke om tillatelse for hver enkelt tur. Fartsgrensene ble hevet. Høyeste hastighet i bystrøk og i tett tåke eller mørke ble satt til 15 km/t, ellers var fartsgrensen 35 km/t. Motorvognloven krevde tillatelse fra myndighetene for ervervsmessig befordring av personer i rute. Transport utenfor rute ble imidlertid ikke regulert. En slik lovend-

ring om innskrenkning av ervervsmessig kjøring utenfor rute kom først i 1923. Løyvene slik vi kjenner de i dag kom først etter den andre verdenskrig.

Selv om det i perioden etter 1930 stadig ble relativt sett billigere å kjøpe og bruke personbil parallelt med at komforten for fører og passasjerer ble betydelig bedret, ble bilen ikke allemannseie. Til det var den fortsatt for dyr. Gjennomsnittsprisen for de ti mest solgte bilmerkene i 1938 var 5 700 kroner. Til sammenligning var en veiarbeiders årslønn noe over 2 800 kroner. Sykkelen og dernest motorsykkelen var derfor fortsatt folkets transportmiddel.

### Veksten i bilbestand og transportytelser

Det var registrert to biler i Norge ved inngangen til 1900. I 1920 var tallet 6 700 inklusive busser. Ved inngangen til andre verdenskrig var det registrert knapt 60 500 personbiler og busser, om lag det samme som ti år senere. I perioden fra 1950 fram til rasjoneringen ble opphevet i 1960, økte tallet på personbiler med rundt 150 000-215 000. 1 million personbiler ble passert i 1976. Ved utgangen av 1998 var det registrert 1 786 000 personbiler i Norge.

Noen samlet offisiell transportstatistikk for første halvdel av dette århundret finnes ikke. Av det totale innenlandske transportarbeidet i 1952 stod personbilen for knapt en firedel eller 1,6 milliarder personkilometer. Transportarbeidet var på størrelse med jernbanens, men lavere enn for rutebil. Ti år senere var personbilens transportarbeide økt til 6,7 milliarder personkilometer, det dobbelte av rutebilens. Etter dette har kollektivtransporten hatt en moderat vekst, mens personbilens transportarbeid målt i personkilometer økte sterkt til og med 1988. I det siste tiåret har veksten vært moderat og var i 1998 på 45,8 milliarder passasjerkilometer.

### Kilde

Vegdirektoratet 1989: *Vegen og Samfunnet*. Transportøkonomisk institutt: *Transportytelser i Norge 1946-1997*. SSB: *Historisk statistikk 1994*.

## Ny statistikk i uke 32

- 09.08. Byggekostnadsindeks, boliger, juli 1999
- 09.08. Campingstatistikk, juni 1999
- 09.08. Hyttegrendstatistikk, juni 1999
  
- 10.08. Konsumprisindeksen, per 15. juli 1999
- 10.08. Prisindeks for førstegangsomsetning innenlands, per 15. juli 1999
- 10.08. Produsentprisindeksen, per 15. juli 1999
  
- 11.08. Omsetningsstatistikk. Bygge- og anleggsvirksomhet, 1. termin 1999
- 11.08. Omsetningsstatistikk. Varehandel, 1. termin 1999
  
- 12.08. Arbeidskraftundersøkelsen, 2. kv. 1999
- 12.08. Fergetransport mellom Norge og utlandet, juni 1999
- 12.08. Månedlig elektrisitetsstatistikk, juni 1999
- 12.08. Private- og kommunale pensjonskasser og pensjonsfond, 1998
  
- 13.08. Kulturstatistikk. Den norske kyrkja 1998, og trus- og livssyns-  
samfunn utanfor Den norske kyrkja, per 1. januar 1999
- 13.08. Ordrestatistikk. Industri, 2. kv. 1999

